

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				
Назва	ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ПАТОЛОГІЇ СТОПИ ПРИ ТРАВМАХ І ДЕФОРМАЦІЯХ			
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Науковий відділ, локація	Відділ травматології опорно-рухової системи ДУ «ПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України, 4 поверх	
Спеціальність	I2 Медицина			
Освітньо-наукова програма	Травматологія та ортопедія	Обов'язковий чи вибірковий освітній компонент	Цикл дисциплін професійної підготовки Спец. курс з травматології та ортопедії Вибірковий курс (ВК 1.8)	
		Мова викладання	українська	
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії	Форми навчання	очна (денна), заочна	
		Рік навчання	1, 2	
		Семестри	2, 3	
ВИКЛАДАЧІ				
	Романенко Костянтин Костянтинович			
	Посада	Завідувач відділу травматології опорно-рухової системи	Телефон	
	Науковий ступінь	кандидат медичних наук	Корпоративна пошта викладача	institutesytenko@ukr.net
	Вчене звання			
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ				
Анотація (чому це потрібно/цікаво вивчати)		поглиблення теоретичних та практичних знань про деформації та травми стопи, їх діагностику та оперативне лікування, отримання аспірантами практичних навичок щодо проведення різноманітних хірургічних втручань з приводу патології стопи.		
Мета		ознайомлення із актуальними сучасними методами, необхідними для діагностики та планування, встановлення показань та проведення хірургічних втручань з приводу патології стопи.		
Методи навчання		словесні - лекція, пояснення, бесіда; наочні - презентації, виконані із застосуванням програми PowerPoint; практичні - виконання вправ, завдань; проблемно-пошукові методи - дискусія та колективне обговорення можливих підходів до вирішення задач чи експериментальних завдань.		
Обсяг кредитів ЄКТС/загальна кількість учб. годин (загальний обсяг та розподіл за формами початкових занять)		Число кредитів ECTS – 5 (150 годин) Лекцій – 24 години Практичних занять – 75 годин Самостійна робота – 47 годин Консультації – 4 години		

Форма контролю	диференційований залік
Компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 ; ЗК3 ; ЗК4; ЗК5;ЗК6
Фахові компетентності (СК)	СК1 ; СК2;СК10 ; СК11
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1 ; ПРН2 ; ПРН3 ; ПРН9; ПРН11; ПРН12; ПРН13; ПРН16 ; ПРН17
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Змістовні модулі	Змістовний модуль 1 Анатомія та біомеханіка стопи Змістовний модуль 2 Деформації стоп Змістовний модуль 3 Ушкодження стопи
Теми лекцій	Л 1. Анатомія переднього відділу стопи Л 2. Анатомія заднього відділу стопи Л 3. Методи обстеження хворих та діагностики при травмах та деформаціях стопи Л 4. Деформації переднього відділу стопи Л 5. Деформації заднього відділу стопи Л 6. Ушкодження переднього відділу стопи Л 7. Ушкодження середнього відділу стопи Л 8. Ушкодження заднього відділу стопи
Теми практичних занять	1.Діагностика травм та захворювань стопи (огляд пацієнтів, збор анамнезу тощо) 2.Описання додаткових методів дослідження в травматології і ортопедії 3.Обгунтування вибору конструкції для остеосинтезу переломів та переломовивихів кісток стопи 4. Корируючі остеотомії кісток стопи при їх деформаціях 5. Кориуючі артродези суглобів стопи при деформаціях стоп
Самостійна робота	1. Hallux rigidus. Методи хірургічної корекції 2. Метатарзалгія стопи. Діагностика, патогенез, лікування 3. Метатарзалгія стопи. Діагностика, патогенез, лікування 4. Неврома Мортон. Консервативне та хірургічне лікування 5. Os tibiale externum. Методи хірургічного лікування 6. Методики корируючих остеотомій першої плесневої кістки 7. Остеотомія за Akin. Показання та техніка виконання 8. Остеотомія за Weil. Показання та техніка виконання 9. Методики трьохсуглобової резекції стопи. 10. Артропластика при хворобі Келлера II 11. Деформація Хаглунда. Діагностика, патогенез, лікування 12. Хвороба Ледерхоза Діагностика, патогенез, лікування
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	
Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Положення про порядок контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня ступеня доктора філософії (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/regulations_procedure_evaluating_results.pdf)	
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ,	
Регулярне відвідування аспірантами/здобувачами вищої освіти лекцій та практичних занять; не спізнюватися і не пропускати заняття без поважних причин. Аспіранти/здобувачі повинні мати відповідну теоретичну підготовку до практичних занять згідно з тематикою, виконувати всі необхідні завдання і працювати на кожному занятті. Очікується активна участь аспіранта/здобувача у освітньому процесі, прагнення детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання викладачу, дискутувати, обов'язковим є знайомство з першоджерелами. Під час дискусії є важливим: повага до колег, толерантність до інших поглядів на проблему, сприйнятливність та неупередженість, ретельна аргументація своєї думки, можливість змінювати свою позицію під впливом доказів. Індивідуальні консультації за попередньою домовленістю, формат: офлайн, онлайн	

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Усі учасники освітнього процесу (викладачі та здобувачі вищої освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДУ «ПІХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/codex_academic_integrity.pdf), Положення про запобігання та виявлення академічному плагіату здобувачів вищої освіти та співробітників https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulations_detection_prevention_academic_plagiarism.pdf, Політика використання штучного інтелекту в ДУ «ПІХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulation_ai.pdf

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова	1) Корж М.О., Яременко Д.О. Набуті деформації стопи (діагностика та лікування): монографія. Харків: Слово, 2014. 136 с. 2) Корж М.О., Прозоровський Д. В., Романенко К. К. (2009). Сучасні рентгеноанатомічні параметри в діагностиці поперечно-розпластаної деформації переднього відділу стопи. Травма, 10(4), 445–450. 248. 3) Корж, Н. А., Прозоровский, Д. В., Романенко, К. К., & Бузницький, Р. И. (2016). Хирургическое лечение hallux valgus с применением корригирующих остеотомий Scarf, Austin и Akin. Азербайджанский журнал ортопедии и травматологии, (1), 67–73. 269. 4) Лябах А. П. Діагностика та хірургічне лікування набутих деформацій стопи: дис. доктора мед. наук. 2004 5) Лябах, А.П., Руденко, Р.І. (2020). Сучасний стан проблеми хірургічного лікування hallux valgus (огляд). Вісник ортопедії, травматології та протезування, 1, 77-84. DOI: 10.37647/0132-2486-2020104-1-77-84 6) Лябах А.П., Турчин О.А., Пятковський В.М., Кучер І.В. (2021). <u>Порівняльний аналіз систем оцінки функції стопи</u>. Вісник ортопедії, травматології та протезування 2021. № 2, С.4-9 7) Лябах А.П., Турчин О.А., Євляєва Т.А., Харчик В.С. (2024). Операція Сайма при лікуванні вогнепальних ушкоджень стопи. Ортопедія, травматологія та протезування, 2024, № 2, С. 5–10. DOI: http://dx.doi.org/10.15674/0030-5987202425-10 8) Прозоровский, Д. В., Романенко, К. К., & Бицадзе, М. З. (2010). Ошибки и осложнения в лечении поперечно-распластанной деформации стопы с вальгусным отклонением первого пальца. Ортопедия, травматология и протезирование, (2), 17–22. https://doi.org/10.15674/0030-59872010217-22. 9) Прозоровський, Д. В., Романенко, К. К., & Карпінський, М. Ю. (2022). Визначення діапазону корекції різних коригуючи остеотомій першої плеснової кістки при лікуванні вальгусної деформації першого пальця стопи. Травма, 23(5), 36–42. https://doi.org/10.22141/1608-1706.5.23.2022.914 249. 10) Прозоровский, Д. В., Бузницький, Р. И. & Романенко, К. К. (2017). Дифференцированный подход к выбору вида хирургического пособия при коррекции вальгусной деформации первого пальца стопы. Травма, 18(2), 8187. https://doi.org/10.22141/1608-1706.2.18.2017.102563. 270. Prozorovskyi, D., & Buznickiy, R. (2019). Surgical treatment of mild to moderate hallux valgus (Scopus). Archives of the Balkan Medical Union, 54(2), 293–299. https://doi.org/10.31688/ABMU.2019.54.2.11. 271. Прозоровський, Д. В., & Бузницький, Р. І. (2020). Остеотомія Helal в хирургическом лечении метатарзалгии. Ортопедия, травматология и протезирование, (3), 67–71. https://doi.org/10.15674/0030-59872020367-71. Прозоровский, Д. В., & Бузницький, Р. И. (2020). Остеотомія Helal i Weil у разі лікування метатарзалгії за умов поперечно-розпластаної деформації переднього відділу стопи. Ортопедия, травматология и протезирование,
--------	---

- (4), 58–63. <https://doi.org/10.15674/0030-59872020458-63> 273.
- Прозоровський, Д. В., Бузницький, Р. І., Романенко К.К. (2022). Хірургічне лікування важких вальгусних деформацій першого пальця стопи у дорослих. Ортопедія, травматологія и протезирование, (1-2), 43–48. дорослих. <https://dx.doi.org/10.15674/0030-598720221-243-48>
- 11) Прозоровський, Д. В. (2021). Хірургічне лікування вальгусної деформації I пальця стопи (огляд літератури). Ортопедія, травматологія та протезування, 2021, № 3, С. 75–84. <https://doi.org/10.15674/0030-59872021373-84>
- 12) Прозоровський Д.В. (2023). Хірургічне лікування молоткоподібної деформації пальців стопи (огляд літератури). Запорізький медичний журнал, 25(5), 461-466, <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2023.5.275785> 233.
- 13) Прозоровський, Д. В., Стауде, В. А., & Бузницький, Р. І. (2023). Реабілітація пацієнтів після хірургічного лікування статичних деформацій переднього відділу стопи. Ортопедія, травматологія та протезування, (2), 91–95. <https://doi.org/10.15674/0030-59872023291-95>.
- 14) Akoh, C. C., & Phisitkul, P. (2018). Plantar plate injury and angular toe deformity. *Foot and Ankle Clinics*, 23(4), 703-713. doi:10.1016/j.fcl.2018.07.010
- 15) Bethers, A. H., Swanson, D. C., Sponbeck, J. K., Mitchell, U. H., 281 Draper, D. O., Feland, J. B., & Johnson, A. W. (2021). Positional release therapy and therapeutic massage reduce muscle trigger and tender points. *Journal of Bodywork and Movement* <https://doi.org/10.1016/j.jbmt.2021.07.005>
- 16) Bethers, A. H., Swanson, D. C., Sponbeck, J. K., Mitchell, U. H., 281 Draper, D. O., Feland, J. B., & Johnson, A. W. (2021). Positional release therapy and therapeutic massage reduce muscle trigger and tender points. *Journal of Bodywork and Movement* <https://doi.org/10.1016/j.jbmt.2021.07.005> Therapies, 28, 264–270.
- 17) Boychenko, A. V., Solomin, L. N., Belokrylova, M. S., Tyulkin, E. 251 O., Davidov, D. V., & Krutko, D. M. (2019). Hallux valgus correction with rotational scarf combined with adductor Hallucis tendon transposition. *The Journal of Foot and Ankle* <https://doi.org/10.1053/j.jfas.2018.07.012>.
- 18) Staude V., Romanenko K., Radzyshevska Ye., Prozorovskyi D., Staude A. (2023). Rehabilitation treatment for patients with post-traumatic deformities of long bones of lower extremities in the long term after trauma. *Journal of Physical Education and Sport ® (JPES)*, 23 (issue 3), Art 91, pp. 738-747, DOI:10.7752/jpes.2023.03091
- 19) Staude V., Romanenko K., Radzyshevska Ye., Prozorovskyi D., Staude A. (2023). Rehabilitation treatment for patients with post-traumatic deformities of long bones of lower extremities in the long term after trauma. *Journal of Physical Education and Sport ® (JPES)*, DOI:10.7752/jpes.2023.03091
- 20) Fleischer, A. E., Klein, E. E., Bowen, M., McConn, T. P., Sorensen, M. D., & Weil, L. (2020). Comparison of combination Weil metatarsal osteotomy and direct plantar plate repair versus Weil metatarsal osteotomy alone for forefoot metatarsalgia. *The Journal of Foot and Ankle Surgery*, 59(2), 303-306. doi:10.1053/j.jfas.2019.08.023
- 21) Heineman N., Liu G., Pacicco Th., Dessouky R., Wukich D., Chhabra A. (2020). Clinical and imaging assessment and treatment of hallux valgus. *Acta Radiologica*, 61(1), 56–66 journals.sagepub.com/home/acr DOI: 10.1177/0284185119847675 280.
- 22) Izzo, R., Bertoni, M., Cejudo, A., Giovannelli, M., Hosseini, V. C. (2022). The global symmetry index, symmetry index, quality index and kinematics of the gait cycle with the synchronized contribution of the latest generation magnetic- inertial and electromyographic technology. *Practical*

	surveys and planning hypotheses for the revision of gesture. Journal of Physical Education and Sport, Vol. 22 (issue 5), Art 158, 1258-1270. DOI:10.7752/jpes.2022.05158 23) Myers, T. (2020). Anatomic trains. Myofascial meridians for manual therapists and Movement Professionals. (4th Ed.). Churchill Livingstone Elsevier. https://shop.elsevier.com/books/anatomy-trains/myers/978-0-7020-7813-2 281. 24) Patel, S., Garg, P., Fazal, M. A., & Ray, P. S. (2019). First Metatarsophalangeal joint arthrodesis using an Intraosseous post and lag screw with immediate bearing of weight. The Journal of Foot and Ankle Surgery, 58(6), 1091-1094. https://doi.org/10.1053/j.jfas.2019.01.006. 25) San-Antolín, M., Rodríguez-Sanz, D., Becerro-de-Bengoa-Vallejo, R., Losa-Iglesias, M. E., Casado-Hernández, I., López-López, D., & Calvo-Lobo, C. (2020). Central Sensitization and Catastrophism Symptoms Are Associated with Chronic Myofascial Pain in the Gastrocnemius of Athletes. Pain Medicine, 21(8), 1616-1625. https://doi.org/10.1093/pm/pnz296 26) Kostiantyn Romanenko, Nataliya Ashukina, Valentyna Maltseva. Degenerative changes in rat ankle cartilage induced by varus extra-articular femoral deformation. <i>Orthopedics, traumatology and prosthetics</i>, 2025, 4, 99 107. DOI: https://doi.org/10.15674/0030-59872025499-107
--	---

Рік введення: 2026-2027 учбовий рік

Розробник силабусу:

Викладач канд.. мед. наук Костянтин РОМАНЕНКО

Узгоджено

Гарант ОНП

Доктор медичних наук Інга ФЕДОТОВА